

NÚVOL L'APUNTADOR

Moby Dick: història d'una obsessió

30.01.2018 - David Bueno. Barcelona.

Josep Maria Pou feia tretze anys que cuinava a foc lent un projecte que ara ja esclata amb tota la intensitat que amaguen les línies d'un dels relats més clàssic d'entre tots els clàssics: *Moby Dick*. **Herman Melville** va publicar aquest llibre el 1851 amb reflexions sobre àmbits tan diversos com la filosofia, la biologia, la religió o la diversitat, entre molts altres. El **Teatre Goya** ofereix una particular versió encapçalada per Pou i enfocada des de la perspectiva de les emocions.

Josep Maria Pou protagonitza 'Moby Dick' al Teatre Goya. © David Ruano

Segurament són les contradiccions de l'Ahab –el personatge protagonista– les que donen magnitud a aquesta obra literària. Totes elles ens permeten acostar-nos a la realitat d'un personatge que és proper i llunyà a la vegada, carismàtic i indesitjable al mateix temps. Un tirà profundament humà. I és precisament la seva radicalitat humana, plena de profunditat i contrastos, la que ens permet entendre aquest personatge.

El Teatre Goya agafa a **Josep Maria Pou** per donar vida al capità Ahab. I el magnetisme que desprèn és d'aquells que duren més enllà de l'obra. Des del primer segon fins a l'últim, costa desviar la mirada de l'escenari. Un teatre immòbil i amb un silenci sepulcral -fins i tot sense sentir els plàstics dels caramels habituals- era testimoni de la potència d'un Pou sublim. I potser 'sublim' pot semblar una exageració, però simplement cal anar-lo a veure per adonar-te, des del primer instant, que ell no deixa mai de sorprendre. La construcció del personatge està feta des de les entranyes, amb la passió i la complexitat que requereix.

I les reflexions, és clar, constitueixen un dels pilars narratius d'aquesta peça. “La saviesa és dolor, i el dolor comporta bogeria”, ve a dir Ahab en un moment determinat. Ell es posiciona en contra de la gent positiva perquè és immadura, però al mateix temps té una gran obsessió irracional: capturar la balena blanca que el va deixar sense cama. No pot arribar a la seva plenitud emocional sense dur a terme aquesta acció que, d'altra banda, provoca certa oposició per part d'algun membre de la tripulació. Això sí, quan Ahab ofereix una moneda al primer que la vegi, tots comencen a fer pinya.

Andrés Lima dirigeix aquest muntatge amb una gran habilitat per materialitzar un text extremadament difícil. L'ambientació és acurada i minuciosa. Cada detall està cuidat al màxim, amb una proa de vaixell que, quan Ahab puja a sobre d'ella cridant 'Moby Dick', provoca una potencia visual que esgarrafa. Imposa. Mentrestant, al darrere, unes projeccions donen context a l'obra, simulant el mar i

les emocions que desprenen els personatges des de l'escenari. El joc d'il·luminació, per la seva banda, fins i tot es podria catalogar de poètic, especialment quan tot es queda fosc i una llanterna és l'única font visual.

Una de les coses que s'han dit de *Moby Dick* és la seva ambigüitat d'interpretació -cada persona en fa una lectura pròpia i se la fa seva- i la capacitat de tractar diversos terrenys de l'existència humana. Tan aviat parla de com caçar balenes, amb manual d'instruccions inclòs, com parla d'elements existencials i antropològics. I això la fa gran.

Oscar Kapoya, Josep Maria Pou i Jacob Torres protagonitzen 'Moby Dick'. © David Ruano

La intenció inicial era fer un monòleg –així li van proposar els productors a Pou–, però ell s'hi va negar. Així que el resultat final s'articula al voltant d'un Ahab immens, que domina tota la posada en escena, però això no seria possible sense els altres dos actors de l'elenc —**Oscar Kapoya** i **Jacob Torres**— que permeten oferir l'equilibri necessari per realçar al protagonista amb generositat i

mostrar que, més enllà d'ell, hi ha una tripulació al darrere que pateix les conseqüències de les seves decisions. Aquest to coral resulta un encert.

Tot i així, Pou es menja l'escenari, i és fantàstic que ho faci. Emociona i contagia una força impressionant cada vegada que obre la boca. En un moment en el qual despunten propostes teatrals carregades de buidor i sense ànima, en el cas de *Moby Dick* es pot veure teatre en estat pur, i això s'agraeix. I tant. D'altra banda, Josep Maria Pou no ho té gens fàcil: ha de fer tota l'obra amb una pròtesi a la cama totalment incòmoda, fet que li dóna un aire encara més inquietant. Aquesta és un projecte fet des de dins, sense grans ornamentacions ni un gran nombre d'actors, però això permet que el resultat arribi tant a l'espectador. *Moby Dick* arriba al cor, és inevitable emocionar-se i viure amb l'Ahab la seva gran obsessió, tot i que a vegades les coses no acaben com un tenia previst.
